

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

25. februar 2010

**Besvarelse af spørgsmål 1 ad L 101 stillet af Grønlandsudvalget
8. februar 2010**

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere den kritik, der har været rejst, bl.a. i forbindelse med CEPOS' og Retssikkerhedsfondens konference i november 2009, af den tilsvarende danske lovgivning og EU-forordningen for så vidt angår, at de bankansatte i medfør af loven skal udføre opgaver af politimæssig karakter og bl.a. vurdere, om personer eksempelvis medvirker til terrorisme eller anden alvorlig organiseret kriminalitet.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Svar:

Jeg lægger til grund, at Grønlandsudvalget henviser til indlægget fra Erik Sevaldsen (herefter ES) fra Danske Bank på CEPOS' og Retssikkerhedsfondens konference den 25. november 2009. Jeg var ikke selv til stede på konferencen. Ifølge det oplyste, så omhandlede indlægget primært § 7 i hvidvaskloven, men der var også henvisninger til 3. hvidvaskdirektiv, som loven implementerer.

L 101 (forslag til lov for Grønland om oplysninger, som skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler) vedrører forordning 1781/2006 om oplysninger, som skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, og blev ikke omtalt i ES' indlæg.

I det følgende vil jeg kommentere på de fra indlægget relevante emner vedrørende hvidvasklovens § 7, som har følgende formulering:

"Hvis der er mistanke om, at en kundes transaktion eller henvendelse har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme, skal de af loven omfattede virksomheder og personer undersøge transaktionen eller henvendelsen nærmere. Hvis mistanken vedrører lovovertrædelser, der kan straffes med fængsel i over et år, og denne mistanke ikke kan afkræftes, skal Statsadvokaten for Særlig Økonomisk kriminalitet omgående underrettes."

Med hensyn til, at der alene skal ske underretning, hvis den underliggende kriminalitet har et strafferammekrav på 1 år eller derover, lægger hvidvaskloven op til, at indberetninger skal ske på baggrund af kundeforholdets atypiske karakter.

ES fandt, at det for den bankansatte var et svagt kriterium, og konsekvensen af formuleringen i § 7 kan være, at der sker for mange indberetninger. Den enkelte bankmedarbejder, der skal vurdere en transaktion, har et stort ansvar på sine skuldre.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at medarbejdere i virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, ikke skal informere politiet. Medarbejderne har kun pligt til at informere en udvalgt person i virksomhedens ledelse, hvis medarbejderen har mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering. Ansvar er herefter overgået til virksomhedens ledelse, der så skal foretage en nærmere vurdering. I hvidvaskloven er der netop indsat et krav om, at de virksomheder, der er omfattet af loven, skal have en hvidvask-ansvarlig på ledelsesniveau. Hvis virksomheden er i tvivl, er der altid mulighed for at rette henvendelse til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk kriminalitet (SØK). Det er desuden i sidste ende politiet, som vurderer, om der er tale om en strafferetslig foranstaltning – ikke den ansatte i virksomhederne.

ES nævner, at i de tilfælde, hvor der er tale om en ”mistænkt” fra et mindre lokalsamfund, kan det betyde, at flere andre personer fra lokalsamfundet kommer i besiddelse af oplysninger om en transaktion, der kan relatere sig til hvidvask. Mistanken kan endog resultere i et besøg fra politiet. Personen stemples i lokalsamfundet og risikerer at blive mødt med skepsis. Dette alene på baggrund af en mistanke, der ikke umiddelbart kunne afkræftes.

Jeg skal til dette bemærke, at alle virksomheder og medarbejdere omfattet af hvidvaskloven er omfattet af en tavshedspligt. Det samme gælder de ansatte i politiet eller andre, som efter hvidvaskloven modtager oplysninger om den ”mistænkte”.

ES stillede spørgsmål om kravene i hvidvasklovens § 7 er i orden ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt. ES konkluderer selv, at indberetningerne til politiet er i samfundets overordnede interesse, og det overordnede formål med loven er at sikre, at Danmark bidrager til den internationale kamp mod hvidvask og terrorfinansiering.

Derudover nævner ES, at baggrunden for indberetningspligten er, at politiet bliver i stand til at opklare en forbrydelse, som ellers ikke ville være opklaret, hvis kun de sædvanlige aktører deltog.

ES nævner dog, at indberetning ikke må ske på et for spinkelt grundlag, og det er derfor vigtigt, at SØK giver gode tilbagemeldinger til de indberettende virksomheder, således at virksomhederne ved, om indberetningerne fører til sigtelser. På denne måde ved virksomhederne, om de med deres indberetninger rammer rigtigt.

Bemærkninger til L 101

Da ES' indlæg på CEPOS' og Retssikkerhedsfondens konference i november 2009 ikke vedrørte L 101 har jeg følgende generelle bemærkninger i forhold til lovforslaget.

Grønland er som en del af Kongeriget Danmark medlem af Financial Action Task Force (FATF), som er et omfattende, mellemstatsligt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

FATF har udstedt 40 anbefalinger på hvidvaskområdet og 9 anbefalinger på terrorfinansieringsområdet, som medlemmerne, herunder Grønland, er forpligtet til at efterleve.

Forslaget til lov for Grønland om oplysninger, der skal medsendes om betalinger ved pengeoverførsler, gennemfører dele af FATF's (Financial Action Task Force) anbefaling VII, som er gengivet nedenfor:

"Countries should take measures to require financial institutions, including money remitters, to include accurate and meaningful originator information (name, address and account number) on funds transfers and related messages that are sent, and the information should remain with the transfer or related message through the payment chain.

Countries should take measures to ensure that financial institutions, including money remitters, conduct enhanced scrutiny of and monitor for suspicious activity funds transfers which do not contain complete originator information (name, address and account number)."

Formålet med L 101 er derved at sikre en effektiv bekæmpelse af hvidvask og terrorisme. Ud over strafferetlige foranstaltninger til bekæmpelse heraf, kan en forebyggende indsats via det finansielle system være virksomhedsfuld. Det er derfor væsentligt at inddrage de finansielle virksomheder i bekæmpelsen af hvidvask og terrorisme.

Det er derfor min holdning, at indsatsen fra de virksomheder, der er omfattet af forslaget, har væsentligt betydning i bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.